

บุคคลสำคัญในจังหวัดชัยภูมิ

โดย นายวิเชษฐ พุทธรักษ์

พระยาภักดีชุมพล (แล)

ชีวิต

พระยาภักดีชุมพล เป็นเจ้าเมืองคนแรกของจังหวัดชัยภูมิเดิมชื่อ แล เป็นชาวเมืองเวียงจันทน์ ภรรยาชื่อ บุณมี บุตรชายชื่อ ทิ มีอาชีพรับราชการ เป็นพี่เลี้ยงราชบุตร เจ้าอนุวงศ์เวียงจันทน์ ลาออกจากราชการเมื่อ พ.ศ. 2360 และได้รวบรวมราษฎรข้ามลำน้ำโขง ทางเมืองชัยบุรีมาตั้งถิ่นฐานยังประเทศไทย ณ บ้านน้ำซุ่นหนองอีจาน (ปัจจุบันอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา) เป็นเวลา 2 ปี จึงย้ายมายังบ้านโนนน้ำอ้อมกุดซิดอง ด้วยประชากรหนาแน่นจึงย้ายเมืองอีกครั้งมาตั้งระหว่างบ้านหนองปลาเฒ่า กับบ้านหนองหลอด ให้ชื่อใหม่ว่า บ้านหลวง

ด้วยความจงรักภักดีได้นำผ้าทอ ไปถวายเจ้าอนุวงศ์เวียงจันทน์ ได้รับแต่งตั้งให้เป็นขุนภักดีชุมพล เมื่อถึง พ.ศ. 2367 ได้พบทองก้อนใหญ่ จากบ่อโซโห่ จึงนำไปถวายเจ้าอนุวงศ์เวียงจันทน์ จึงได้รับแต่งตั้งให้เป็นพระภักดีชุมพล ต่อมาเจ้าอนุวงศ์เวียงจันทน์ ก่อกบฏ ต่อกรุงเทพมหานคร พระภักดีชุมพลยกทัพไปช่วยเมืองนครราชสีมา พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพระยาภักดีชุมพล และในปีเดียวกันเจ้าอนุวงศ์เวียงจันทน์ได้จับพระยาภักดีชุมพล ประหารชีวิตได้ต้นมะขามริมหนองปลาเฒ่า

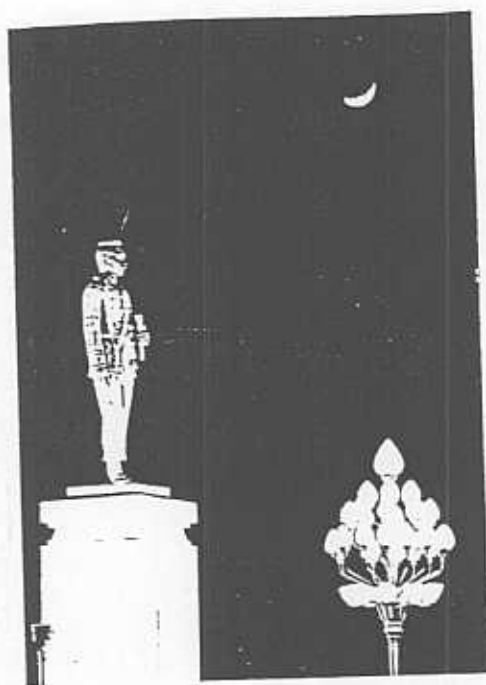
ผลงาน

1. การปกครอง สามารถรวมราษฎร ได้ถึง 12 หมู่บ้าน คือ บ้านสามพัน บ้านกุดตุ้ม บ้านบ่อหลุม บ้านบ่อแก บ้านท่าเลี้ยว บ้านโพธิ์นาล้อม บ้านโพธิ์หญ้า บ้านหนองใหญ่ บ้านหลุมโพธิ์ บ้านกุดไผ่ และตั้งชื่อเมืองว่า ชัยภูมิ

แบ่งที่ทำกินให้กับราษฎรตามอาชีพ โดยเป็นผู้จัดแบ่งพื้นที่เช่น ร่อนทอง ก็ให้อยู่ที่ลำห้วยขาด ทอผ้าอยู่ในเมือง ทำนา ก็ออกอยู่ริมแม่น้ำ

พระยาภักดีชุมพลเป็นชายชาติทหาร ยอมพลีชีพเพื่อชาติดังคำกล่าวก่อนถูกประหารว่า "เราเจ้าเมืองชัยภูมิ รักชาติแค่นี้ชีวิต ไม่เป็นกบฏเด็ดขาด ยอมสละชีวิตเพื่อความจงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และชาติบ้านเมือง"

2. การศาสนา พระยาภักดีชุมพล เป็นผู้เลื่อมใสในพระพุทธศาสนา เห็นได้จากการรับเป็นประธานในงานผูกพัทธสีมาวัดนุ่งคล้า ซึ่งทางวัดขาดปัจจัยเป็นที่ปราบปลื้มแก่ราษฎรทั่วไป และรับเลี้ยงเพลพระ 50 รูป

คุณธรรมจริยธรรมที่เป็นแบบอย่าง

1. ความเสียสละ คุณธรรมที่เด่นของพระยาภักดีชุมพล คือความเสียสละเป็นคุณธรรมที่ช่วยให้สังคมได้อยู่เย็นเป็นสุข ราบรื่น และรู้จักให้อภัยซึ่งกันและกัน จะเห็นได้จาก การที่ยอมสละชีวิตเพียงคนเดียวเพื่อรักษาชีวิตราษฎร ทั้งเมือง เสียสละทรัพย์สิน ความสุขส่วนตัวในการปกครอง จึงถือได้ว่าคุณธรรมข้อนี้เหมาะสมที่จะยึดถือเป็นแบบอย่าง

2. ความกตัญญูกตเวที ความกตัญญูกตเวที เป็นคุณธรรมที่พระยาภักดีชุมพลยึดถืออยู่ตลอดการดำเนินชีวิต ถึงแม้จะเป็นคนต่างชาติเมื่ออยู่ต่างประเทศก็จงรักภักดี มีความกตัญญูกตเวทีเสมอ เมื่ออยู่ในประเทศไทยก็กตัญญูกตเวทีต่อองค์พระมหากษัตริย์ไทย ดังนั้นคุณธรรมข้อนี้ควรนำไปปฏิบัติปฏิบัติอย่างยิ่ง

3. ความซื่อสัตย์ พระยาภักดีชุมพล เป็นบุคคลที่ถือความซื่อสัตย์ สุจริตทั้งในหน้าที่การงาน คำพูดและแสดงออกด้วยการกระทำอย่างแน่วแน่ทั้งกับประชาชนทั่วไปจึงเหมาะสมที่จะนำมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตของนักเรียน

นายเหลื่อ คำวชิรพิทักษ์

ชีวิต

นายเหลื่อ คำวชิรพิทักษ์ เป็นครูผู้เปี่ยมคุณธรรม นักพัฒนาที่สำคัญของจังหวัดชัยภูมิ เกิดพ. ศ. 2457 บ้านตลาด ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ภรรยาชื่อ นางแย้ม คำวชิรพิทักษ์ มีบุตรธิดา 7 คน เป็นนักเรียนเก่าโรงเรียนชัยภูมิภักดีชุมพล การศึกษาสูงสุดคือสอบไล่ได้ประโยคครูมัธยม (ป.ม) ในอายุราชการนายเหลื่อเป็นครูประกอบคุณงามความดี และได้รับฉายาว่า "อาจารย์เฒ่า" ในด้านสังคมเป็นบุคคลที่ช่วยเหลือผู้อื่นโดยเสมอ แม้กระทั่งในงานมงคลสมรสของข้าราชการ และประชาชนทั่วไปในจังหวัดชัยภูมิก็ได้เป็นประธานให้มากกว่า 600 คู่ จนได้รับฉายาว่า "บุรุษสาธารณะ"

นายเหลื่อ ได้ถืออุดมคติในการดำเนินชีวิต คือความซื่อสัตย์ สุจริต ขยันหมั่นเพียร และตั้งใจบำเพ็ญตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม และยังสอนให้บุตรธิดาเป็นคนประหยัด ขยัน นายเหลื่อได้ให้ภรรยาและลูก ๆ ช่วยกันปลูกผักช่วยเสริมรายได้กับครอบครัว แม้ว่าจะใกล้เกษียณอายุยังไม่มีบ้านเป็นของตัวเอง บรรดาลูกศิษย์จัดหาเงินและสร้างบ้านให้ชื่อว่า บ้านกตเวทิตาอนุสรณ์ อยู่ใกล้วิทยาลัยเกษตรกรรมชัยภูมิ เพื่อเป็นอนุสรณ์ที่ศิษย์มีต่อครู

ผลงาน

นายเหลื่อเป็นผู้ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ และเลื่อมใสเมตตาจนได้รับความไว้วางใจให้ดำรงตำแหน่ง

1. ครูใหญ่โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จังหวัดสกลนคร
2. อาจารย์ใหญ่โรงเรียนชัยภูมิภักดีชุมพล จนเกษียณอายุราชการ จังหวัดชัยภูมิ
3. ช่วยจัดงานมงคลสมรส และเป็นเกียรติในพิธีส่งตัวบ่าวสาวมากกว่า 600 คู่
4. ช่วยเหลื่อในคราวสร้างโรงเรียนปริยัติธรรม วัดชัยภูมิวนาราม
5. ช่วยเหลื่อในคราวสร้างศาลาการเปรียญ วัดชัยประสิทธิ์

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับ

- พ. ศ. 2492 เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย
- พ. ศ. 2498 เบญจมาภรณ์ช้างเผือก เหรียญ ภ.ป. ร.
- พ. ศ. 2500 จัตุรถาภรณ์มงกุฎไทย
- พ. ศ. 2511 ดรিতราภรณ์ช้างเผือกเหรียญจักรพรรดิมาลา

คุณธรรมจริยธรรมที่เป็นแบบอย่าง

1. ความซื่อสัตย์ คุณธรรมข้อนี้ นายเหลืดยึดถือเป็นสิ่งสำคัญในชีวิตความเป็นครู ถึงแม้หน้าที่การงานพอที่จะคดโกงได้ แต่นายเหลืดยึดถือมีเคยกระทำ ยังคงประหยัดเพื่อรักษาความซื่อสัตย์สุจริต จึงทำให้เป็นที่เคารพนับถือของประชาชนทุกสาขาอาชีพ เหมาะสมที่นักเรียนจะนำมายึดถือเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต
2. ความขยันหมั่นเพียร นายเหลืดยึดหลักคุณธรรม ความขยันหมั่นเพียรเป็นแนวในการดำเนินชีวิต เพราะถือว่าคนเกิดมาด้วยความขยันหมั่นเพียร ไม่ถ่อมมือถ่อเท้า ชีวิตจะรุ่งเรือง และยังสอนคุณธรรมข้อนี้ให้กับศิษย์ทุกคนเสมอ แม้จะช่วยงานสังคมเป็นอย่างมาก แต่ก็มีเคยละทิ้งความเป็นพ่อที่ดีเลย จึงนำคุณธรรมข้อนี้มาประพฤติปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อไป
3. บำเพ็ญตนเป็นประโยชน์แก่สังคม จากคำกล่าวว่าคุณคณาสารณะ นายเหลืดยึดใช้ความสามารถในทุก ๆ ด้าน ช่วยเหลือผู้อื่นในสังคม ให้มีความสุข และยังช่วยฝึกตนให้ลดความตระหนี่ ความเห็นแก่ตัว สังคมจึงเป็นสุข ดังนั้นคุณธรรมข้อนี้เหมาะสมที่จะนำมาใช้เป็นอย่างยิ่งในยุคสังคมปัจจุบัน

พระศีลวราลังการ

ชีวิต

พระศีลวราลังการ เดิมชื่อ บุญมา กุทัย เกิดเมื่อวันที่ 5 เมษายน 2481 บุตรนายแหยม นางสุด อุทัย เป็นชาวตำบลบ้านเขว้า มีจิตใจรักสงบ ผักไม่คุณธรรมคำสั่งสอนขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า หลังจากจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จึงขออนุญาตบิดามารดาบรรพชา ณ วัดทรงศิลา และอุปสมบทเมื่อ พ. ศ. 2503 ณ วัดมณีนิมิตวาส อำเภอบ้านเขว้า

เป็นผู้สนใจใฝ่เรียนจนสามารถสอบได้เปรียญธรรม 6 ประโยค จากลัทธินักเรียนวัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ ความเมตตา เด็ดสะระ ขยันและประหยัด มุ่งมั่นช่วยเหลือสังคม คืออุดมคติที่พระศีลวราลังการตั้งมั่นในการปฏิบัติ และยึดถือมาโดยตลอด

ผลงาน

- เป็นผู้เริ่มในการอนุรักษ์ป่าภูแล่นคา โดยยึดธรรมะเป็นแนวทางปฏิบัติ
- ให้การศึกษาแก่เยาวชน ในการอนุรักษ์ธรรมชาติ
- ผู้จัดการโรงเรียนปริยัติธรรมแผนกสามัญ วัดชัยภูมิพิทักษ์
- หัวหน้าศูนย์พระปริยัตินเทศก์ ประจำจังหวัด
- มอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนทุกปี
- มอบโค-กระบือให้แก่ราษฎรทุกปีมากกว่า 700 ตัว
- ก่อสร้างอาคาร และเก็บอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น
- เป็นพระครูสัญญาบัตรชั้นพิเศษที่พระครูศรีพิพัฒน์คุณ พ. ศ. 2534
- เป็นพระราชาคณะชั้นสามัญ ที่พระศีลวราลังการ พ. ศ. 2539
- ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดชัยภูมิพิทักษ์ (ปัจจุบัน)
- ดำรงตำแหน่งรองเจ้าคณะจังหวัดบุรีรัมย์ที่ 1 (ปัจจุบัน)

จริยธรรมที่เป็นแบบอย่าง

1. ความเมตตา พระคัมภีร์วางหลักการ ได้ยึดหลักธรรมของพุทธศาสนาเป็นหลักได้แก่ความเมตตาแก่คนโดยทั่วไป ยินดีให้อภัยเสมอ พยายามดี และแก้ไขปัญหาได้ด้วยความรักใคร่ ทำให้สังคมอยู่อย่างปกติสุข ลดความเห็นแก่ได้ สมควรนำมาเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติ

2. ความเสียสละ เป็นคุณธรรมเพื่อความราบรื่นในสังคม รู้จักการให้เสียสละ เพื่อลดความตระหนี่ซึ่งเหนียวฝักใฝ่ต่อความพอใจในสิ่งที่มีพร้อมที่ให้แก่เสมอ คุณธรรมข้อนี้เหมาะที่นักเรียนจะยึดถือ

3. ความซื่อสัตย์และประหยัด เป็นคุณธรรมที่ช่วยส่งเสริมให้คนเรารู้จักคุณค่าของทรัพยากร และฝึกการเป็นคนที่มึนดีทำงานสม่ำเสมอ ไม่ทอดทิ้ง ไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรค ไม่พุ่มเพื่อย ท่านยังอบรมให้ญาติโยม กระทำการประหยัดอยู่เสมอ นับว่าคุณธรรมข้อนี้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันอย่างยิ่ง

4. มุ่งมั่นช่วยเหลือสังคม การเป็นคนที่มีบุญจะต้องช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ให้ได้รับความสุขโดยทั่วกัน รู้จักแบ่งเบาภาระของสังคม ช่วยสานสร้างสิ่งดีงามในส่วนรวม คุณธรรมข้อนี้จึงมีความหมายต่อความเป็นคนอย่างยิ่ง

บุคคลในภาพ เป็นใครบ้าง

นายชวน หลีกภัย นายอนันต์ ปันยารชุน พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ

บุคคลเหล่านี้มีความสำคัญอย่างไร

เป็นนายกรัฐมนตรี

บุคคลเหล่านี้ทำอะไรที่เป็นประโยชน์ให้กับ
ประเทศชาติ

บริหารประเทศ

นักเรียนทราบหรือไม่ว่าบุคคลที่ทำคุณประโยชน์ให้แก่
จังหวัดชัยภูมิมีใครบ้าง

พระยาภักดีชุมพล นายเหลื่อ คำวชิรพิทักษ์ พระศีลวราลังการ

บุคคลสำคัญท่านใด ที่แสดงออกถึงความเสียสละ
อย่างแน่วแน่จากเหตุการณ์ใด

พระยาภักดีชุมพล ยอมเสียชีวิตเพื่อรักษาน้ำเมือง

บุคคลสำคัญทั้ง 3 ท่าน มีคุณธรรม จริยธรรม ข้อใด
บ้างที่เด่นชัด และสามารถนำมาใช้ได้เหมาะสม
และก่อประโยชน์ในสภาพสังคมปัจจุบัน

ความเสียสละ ความซื่อสัตย์

ในขณะที่สภาพเศรษฐกิจของประเทศตกต่ำ นักเรียน
คิดว่าคุณธรรม จริยธรรมของบุคคลสำคัญท่านใด ที่
ควรเป็นแบบอย่างในการยึดถือ

พระศิวราลังการ / ความขยัน

ให้นักเรียนยกตัวอย่าง การนำคุณธรรม จริยธรรม
ของบุคคลสำคัญที่นักเรียนสามารถ นำมาปฏิบัติได้

เกมความสัมพันธ์

นายเหลือ คำวชิรพิทักษ์

พระศีลวราลังการ

พระยาภักดีชุม

ความเสียสละ

ความซื่อสัตย์

ความกตัญญูกตเวทิต

ความซื่อสัตย์

ความขยันหมั่นเพียร

การบำเพ็ญตนให้เป็น
ประโยชน์แก่สังคม

ความเมตตา

ความขยัน ความประหยัด

ความเสียสละ

การมุ่งมั่นช่วยเหลือสังคม

แบบทดสอบ

เรื่อง บุคคลสำคัญในจังหวัดชัยภูมิ

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / หน้าข้อที่เห็นว่าถูก และทำเครื่องหมาย X หน้าข้อที่เห็นว่าผิด

- ☐ / 1. นายเหลื่อ คำวชิรพิทักษ์ ได้รับสมญานามว่า บุคคลสาธารณะ
- ☒ X 2. วัดชัยภูมิพิทักษ์ เป็นวัดที่พระศีลวราลังการบรรพชาเมื่อวัยเยาว์
- ☐ / 3. เดิมนายแล มีอาชีพเป็นที่เลี้ยงราชบุตรเจ้าอนุวงศ์เวียงจันทน์
- ☒ X 4. พระยาภักดีชุมพลนำทองก้อนไข่มุกไปถวายพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงได้รับพระราชทานตำแหน่งเป็นพระยา
- ☒ X 5. พระยาภักดีชุมพลมีความสามารถในการปกครองสูงสามารถรวบรวมราษฎรได้ 30 หมู่บ้าน
- ☐ / 6. นายเหลื่อ คำวชิรพิทักษ์ ได้ยึดหลักความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ตั้งในการทำงาน
- ☐ / 7. พระศีลวราลังการได้มุ่งมั่นช่วยเหลือสังคม ทั้งในด้านการศึกษา อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม
- ☒ X 8. นายเหลื่อ คำวชิรพิทักษ์ ใช้คุณธรรมความเมตตา กรุณา และจึงยึดคุณธรรมข้อนี้เป็นหลัก
- ☐ / 9. พระยาภักดีชุมพลยึดคุณธรรม ความซื่อสัตย์เป็นที่ตั้งแม้ชีวิตยอมพลีได้
- ☒ X 10. พระยาภักดีชุมพล เป็นผู้ริเริ่มตั้งศูนย์อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

คู่มือครูชุดการสอนที่ 4

เรื่อง สถานที่สำคัญในจังหวัดชัยภูมิ

ในการใช้ชุดการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา 1 (ส 071) ในจังหวัดชัยภูมิ เรื่องสถานที่สำคัญในจังหวัดชัยภูมิ ควรศึกษารายละเอียดและขั้นตอนในการใช้ชุดการสอน ดังนี้

1. ศึกษาและตรวจสอบส่วนประกอบของชุดการสอน ซึ่งประกอบด้วย

1) คู่มือครู

2) แผนการสอนชุดการสอน เรื่องสถานที่สำคัญในจังหวัดชัยภูมิ สไลด์ประกอบคำบรรยาย แผนที่โครงร่างจังหวัดชัยภูมิ แผนที่ที่ตั้งสถานที่สำคัญในจังหวัดชัยภูมิ แผ่นพับ บัตรคำ เกมจับคู่ แบบทดสอบหลังเรียน 10 ข้อ

2. บทบาทครู

1) ครูควรศึกษาและทำความเข้าใจ วิธีการใช้ชุดการสอน เรื่องสถานที่สำคัญในจังหวัดชัยภูมิ และเตรียมสื่อการสอนข้างต้น

2) ครูควรค้นคว้าและอ่านเนื้อหา เกี่ยวกับสถานที่สำคัญในจังหวัดชัยภูมิ เพิ่มเติม

3) ลอนตามแผนการสอนให้ครบทุกขั้นตอน คือชั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขึ้นประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน ครูสื่อนักเรียนมาร่วมเล่นเกม และขั้นสรุปครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นโดยครูเป็นผู้นำในการอภิปราย

4) ขณะที่นักเรียนประกอบกิจกรรมครูควรให้การดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึง และให้คำแนะนำ พยายามให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมทุกคน

5) ให้นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายบท พร้อมเฉลยโดยใช้เวลา 10 นาที

3. บทบาทนักเรียน

บทบาทนักเรียนครูจะต้องเป็นผู้อธิบายให้นักเรียนทราบ ดังนี้

1) ปฏิบัติกิจกรรมด้วยความตั้งใจ ให้ทันเวลาที่กำหนด

2) เมื่อครูสื่อนักเรียนคนใด นักเรียนควรให้ความร่วมมือด้วยความเต็มใจ

- 3) ตั้งใจตอบคำถาม และเล่นเกม อย่างเต็มความสามารถ
- 4) ยกมือ เมื่อต้องการเสนอแนวความคิด

แผนการสอนที่ 4

เรื่อง สถานที่สำคัญในจังหวัดชัยภูมิ
(แผนการสอนทดลอง)

เวลา 2 คาบ

ความคิดรวบยอด

จังหวัดชัยภูมิมีสถานที่สำคัญ ทั้งที่เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจตามธรรมชาติ และสถานที่ซึ่งมีประโยชน์ และคุณค่า เป็นความภาคภูมิใจของชาวชัยภูมิ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียน เรียนจบบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนสามารถ

1. บอกสถานที่พักผ่อน ทางธรรมชาติของจังหวัดชัยภูมิได้
2. บอกชื่อสถานที่สำคัญต่าง ๆ ในจังหวัดชัยภูมิและบริเวณ ที่ตั้งได้
3. อภิปรายประโยชน์ และความสำคัญ ของสถานที่สำคัญแต่ละแห่งได้

เนื้อหา

สถานที่สำคัญในจังหวัดชัยภูมิ

สถานที่สำคัญในจังหวัดชัยภูมิเป็นสถานที่ซึ่งนักเรียนควรทราบ เพื่อสามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของนักเรียนได้ ทั้งในด้านการดำรงชีวิต นันทนาการ ตลอดจนการเปิดโลกทัศน์และเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

อนุสาวรีย์พระยาภักดีชุมพล (แล)

เป็นอนุสาวรีย์ที่สร้างเป็นอนุสรณ์ในคุณงามความดี ความเสียสละ ของพระยาภักดีชุมพล (แล) ตั้งอยู่สี่แยกหน้าศาลากลางจังหวัด สร้างขึ้น เมื่อพ.ศ. 2508 ซึ่งบุคคลทั่วไปมักเรียกว่า "เจ้าพ่อพระยาแล"

ศาลเจ้าพ่อพระยาแล

เป็นอาคารทรงไทยประยุกต์ สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2511 เพื่อเป็นอนุสรณ์ ตั้งอยู่ริมหนองปลาเฒ่า ใกล้กับบริเวณที่ประหารพระยาภักดีชุมพล(แล) เป็นสถานที่ที่ทุกคนให้ความเคารพ รำลึกถึงดวงวิญญาณของพระยาภักดีชุมพล (แล) อยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัด 3 กิโลเมตร

ศาลากลางจังหวัด

เป็นศูนย์การติดต่อราชการ และให้การบริการประชาชนในจังหวัด สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2498 ตั้งบนถนนบรรณาการ ติดกับอนุสาวรีย์เจ้าพ่อพระยาแล เป็นที่บริหารงานของผู้ว่าราชการจังหวัด

ศาลจังหวัด

ตั้งอยู่ในบริเวณเดียวกับศาลากลางจังหวัด เป็นอาคารทรงไทยประยุกต์ เป็นสถานที่ชำระคดีความ และสถิตความยุติธรรม เพื่อเป็นที่พึ่งของประชาชน

โรงพยาบาลจังหวัด

ให้บริการรักษาโรค รับทั้งผู้ป่วยใน และผู้ป่วยนอก รักษาโรคทั่วไป และโรคเฉพาะทางตั้งอยู่บนถนนบรรณาการ เชื่อมกับศาลากลางจังหวัด

สถานีขนส่งจังหวัด

สถานีขนส่งให้บริการขนส่งผู้โดยสารทั้งภายในจังหวัด และจังหวัดกับจังหวัด มีรถให้บริการตลอดเวลา 24 ชั่วโมง เป็นสถานที่ขนส่งสินค้า เชื่อมต่อการเดินทางตั้งอยู่บนถนนนิเวศรัตน์ ห่างจากวัดชัยประสิทธิ์ 500 เมตร

วัดชัยภูมิวนาราม

เป็นวัดที่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองชัยภูมิ สร้างขึ้นเพื่อให้การอุปสมบทบรรพชา และจัดสภาพบริเวณวัด ให้คล้ายกับป่าธรรมชาติโดยการปลูกไม้ยืนต้น เปิดสอนเบญญธรรมแก่ภิกษุ สามเณรตั้งอยู่บนถนนสายชัยภูมิถึงหนองบัวแดง

โบสถ์มาตุตไฉ่

เป็นโบราณวัตถุ เก็บรักษาอยู่ที่โรงเรียนบ้านกุดไฉ่ มีลักษณะเป็นโบสถ์มาหินสลักรูปพระพุทธรูปปางต่าง ๆ รวม 20 ชิ้น สันนิษฐานว่าสร้างราวสมัยทวารวดี พุทธศตวรรษที่ 12-14 ตั้งอยู่ตำบลหนองนาแซง อำเภอเมือง ห่างจากศาลากลางจังหวัด ประมาณ 8 กิโลเมตร

สระหงส์

อยู่ในบริเวณวัดเขาสระหงส์ เป็นสระโบราณกลางเนินเตี้ย ๆ กว้างประมาณ 25 เมตร ห่างจากสระ 3 เมตร มีก้อนหินที่เกิดตามธรรมชาติ มีลักษณะเหมือนหงส์ จึงเรียกว่าสระหงส์ เป็นสถานที่

ที่พักผ่อนหย่อนใจ ปฏิบัติธรรม อยู่ในตำบลนาเลี้ยว อำเภอเมือง ห่างจากศาลากลางจังหวัด ประมาณ 12 กิโลเมตร

ภูแฝด

เป็นเนินเขาเตี้ย ๆ มีรอยพระพุทธบาทบนหิน คล้ายกับพระพุทธบาทที่สระบุรี เป็นที่เคารพ ศรัทธาของประชาชนโดยทั่ว ตั้งอยู่ตำบลนาเลี้ยว ห่างจากภูพระประมาณ 5 กิโลเมตร รวมห่างจาก ศาลากลางจังหวัด 18 กิโลเมตร

น้ำตกตาดโตน

เป็นน้ำตกสูงใหญ่ ลอยงามแห่งหนึ่ง ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลานหินกว้าง 50 เมตร สูง 6 เมตร มีน้ำไหลตลอดทั้งปี มีแหล่งน้ำกำเนิดจากเทือกเขาสูงวนแห่งชาติ ภูแล่นคา ประกาศ เป็นอุทยานแห่งชาติตาดโตน เมื่อธันวาคม 2523

วัดชัยภูมิพิทักษ์

สร้างเมื่อ พ.ศ. 2512 เป็นวัดที่อยู่บนเทือกเขาภูแล่นคา มีลักษณะพิเศษที่หินรูปครึ่งวงกลมยื่น ออกไปจากพื้นดิน สามารถเป็นจุดชมวิวในอำเภอหนองบัวแดง อำเภอภักดีชุมพล อำเภอเกษตร สมบูรณ์ มีพระพุทธรูปประทับยืน ประดับด้วยโมเสกสีเหลืองงดงาม ชื่อว่า “พระพุทธชัยภูมิพิทักษ์” และยังเป็นสถานที่ปฏิบัติธรรม ควบคู่กับการอนุรักษ์ป่าธรรมชาติ ได้อย่างกลมกลืน อยู่ห่างจาก ศาลากลางจังหวัดไปทางอำเภอหนองบัวแดง ประมาณ 30 กิโลเมตร

ถ้ำวัวแดง

เป็นถ้ำหินงอกหินย้อย หิวทัศนียาดี และมีหน้าผาสูงชัน มีความงดงามตามธรรมชาติ ภายในถ้ำมีรูปวัวหินสีแดง งามวิจิตรพิสดารมาก เมื่อยามต้องแสงระยับจากแสงสะท้อนของหิน ยิ่งทำให้ถ้ำดูมหัศจรรย์ อยู่ในตำบลถ้ำวัวแดง อำเภอหนองบัวแดง ห่างจากจังหวัดชัยภูมิ 110 กิโลเมตร

บึงวาง

เป็นบึงขนาดกลาง เนื้อที่ประมาณ 350 ไร่ เมื่อเดือนพฤศจิกายน-เมษายน จะมีฝูงนกเป็ด น้ำอพยพมาอาศัย และสามารถชมความงามของนกยามเย็น กลับจากหาอาหาร และการดำรงชีวิต ห่างจากศาลากลางจังหวัด 38 กิโลเมตร อยู่หน้าที่ว่าการอำเภอคอนสวรรค์

เขื่อนจุฬาภรณ์

เขื่อนจุฬาภรณ์ เป็นเขื่อนดินยาว 700 เมตร สูง 70 เมตร เก็บกักน้ำที่ไหลมาจากเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว และอุทยานแห่งชาติน้ำหนาว มีทิวทัศน์ที่สวยงาม สามารถชมพระตำหนักแปลงปลูกพืชทดลอง และสามารถผลิตกระแสไฟฟ้า ให้บริการในเขตจังหวัดชัยภูมิ จังหวัดขอนแก่น ตั้งอยู่ในอำเภอกอนสาร ห่างจากจังหวัดชัยภูมิ 120 กิโลเมตร

ทุ่งกระมัง

อยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว อำเภอกอนสาร มีความสมบูรณ์ของป่าไม้ และเป็นแหล่งอนุรักษ์เพาะพันธุ์สัตว์ป่าที่หายาก สัตว์ป่าในเขตอนุรักษ์มีความคุ้นเคยกับนักท่องเที่ยวเป็นอย่างยิ่ง พื้นที่โดยทั่วไปเป็นทุ่งหญ้าบนเนินสูงต่ำสลับกับป่าดิบ จึงให้บรรยากาศในการสันตนาการอยู่ห่างจากจังหวัดประมาณ 130 กิโลเมตร

ป่าหินงาม

มีลักษณะเป็นก้อนหินใหญ่ ๆ รูปร่างแปลก ๆ กระจัดกระจายบนเนื้อที่ประมาณ 200 ไร่ รูปร่างเป็นหัวพญานาค ปราสาท ตะปู และอื่น ๆ เมื่อฤดูฝนมาถึง จะมีดอกกระเจียวบานสะพรั่ง สลับกับหินรูปร่างแปลก ๆ ทำให้ป่าหินงามมีความมหัศจรรย์มากยิ่งขึ้น อยู่ในเขตอำเภอเทพสถิต ห่างจากจังหวัด 130 กิโลเมตร

สวนสุขภาพ

เป็นสวนสาธารณะที่มีทั้งไม้ดอกไม้ประดับ สถานที่ออกกำลังกาย ที่ทางเทศบาลได้จัดไว้ให้บริการประชาชน เพื่อเป็นแหล่งสันตนาการ ตั้งอยู่บนถนนสนามบิน

วัดทรงศิลา

วัดทรงศิลา เดิมชื่อวัดหินตั้ง สร้างขึ้นเมื่อสมัยพระภักดีชุมพล (ท) เป็นเจ้าเมือง ต่อมาได้ชื่อใหม่ เป็น "วัดทรงศิลา" และได้ยกฐานะเป็นวัดหลวง ตั้งอยู่บนถนนยุติธรรม

วัดชัยประสิทธิ์

วัดชัยประสิทธิ์ เป็นวันที่สำคัญอีกวัดหนึ่งในจังหวัดชัยภูมิ มีอายุเก่าแก่ใกล้เคียงกับวัดทรงศิลา มีความงดงามในงานศิลปะเป็นอย่างยิ่ง ทั้งบริเวณหน้าบวร หน้าต่าง และเป็นวัดที่ที่ประชาชนเลื่อมใส ศรัทธามาก ตั้งอยู่ บนถนน นิเวศรัตน์ ในเขต เทศบาลเมืองชัยภูมิ

พระใหญ่ทวารวดี

เป็นพระพุทธรูปศิลาแลง สูง 124 นิ้ว รอบองค์ 60 นิ้ว สร้างขึ้นในสมัยขอม ประดิษฐานอยู่ในวิหารวัดใหญ่ อำเภอคอนสวรรค์

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. นำภาพปาหิงงามให้นักเรียนดู แล้วตั้งประเด็นคำถามดังนี้
 - 1.1 สถานที่ที่นักเรียนเห็นในภาพนี้ คือ สถานที่ใดตั้งอยู่ที่ไหน
 - 1.2 นักเรียนคิดว่าปาหิงงามมีความสำคัญหรือไม่ เพราะอะไร
2. สุ่มนักเรียน 6-7 คน ให้บอกชื่อสถานที่ ที่สำคัญ ที่นักเรียนรู้จักในจังหวัดชัยภูมิ ครูเขียนชื่อสถานที่ ที่นักเรียนบอกบนกระดาน

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนชมสไลด์ เรื่อง สถานที่สำคัญในจังหวัดชัยภูมิ ที่ครูฉายให้ดูในเวลา 15 นาที
2. หลังจากชมสไลด์ แล้วให้นักเรียนรวมกันอภิปรายถึง สถานที่ที่นักเรียนได้เห็นในสไลด์ โดยใช้ประเด็นคำถามดังนี้
 - 2.1 นักเรียนคิดว่าสถานที่สำคัญจากที่ชมสไลด์ นั้น แต่ละสถานที่มีความสำคัญและประโยชน์อย่างไรบ้าง
 - 2.2 สถานที่สำคัญทางธรรมชาติ มักอยู่ห่างไกลเพราะเหตุใด
 - 2.3 นักเรียนคิดว่าสถานที่สำคัญ ที่มนุษย์สร้างขึ้นกับสถานที่ทางธรรมชาติ มีข้อดีและข้อแตกต่างกันอย่างไร
3. นำแผนที่โครงร่างจังหวัดชัยภูมิมาติดบนกระดาน ครูสุ่มนักเรียน 7 คนถึงชื่อสถานที่สำคัญ 7 แห่ง ว่าแต่ ละสถานที่ตั้งอยู่ใน อำเภอใดบ้าง เมื่อนักเรียนตอบครูก็นำ ชื่อสถานที่สำคัญติดบนแผนที่โครงร่าง ให้นักเรียนตอบครบทั้ง 7 แห่ง
4. นำแผนที่สถานที่สำคัญในจังหวัดชัยภูมิติดบนกระดาน ให้นักเรียนช่วยกันเปรียบเทียบระหว่างโครงร่างแผนที่ที่นักเรียนคิดชื่อสถานที่สำคัญ กับแผนที่ครูติดในกระดาน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง
5. แจกแผ่นพับเรื่องสถานที่สำคัญในจังหวัดชัยภูมิ ให้นักเรียนศึกษา 15 นาที หลังจากนั้นให้ช่วยกันตอบประเด็นคำถามที่ครูตั้งไว้ดังนี้
 - 5.1 นักเรียนคิดว่าสถานที่สำคัญแหล่งใดในจังหวัดชัยภูมิเป็นสถานที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

- 5.2 สถานที่สำคัญ เป็นสิ่งก่อสร้างในจังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ สถานที่ไต่บั้ง
- 5.3 นักเรียนช่วยกันบอกถึงประโยชน์ของสถานที่สำคัญที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ กับสถานที่สำคัญที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยครูเขียนหัวข้อประโยชน์ ของสถานที่สำคัญ ๆ ไว้บนกระดาน
6. หลังจากนั้นให้นักเรียนเล่นเกมจับคู่สถานที่สำคัญ กับอำเภอที่ตั้ง โดยมีวิธีเล่นเกมดังนี้
- 1.1 แจกบัตรคำสถานที่สำคัญ ให้นักเรียน 21 คน ได้แก่คำว่า อนุสาวรีย์พระยาภักดีชุมพล ศาลเจ้าพ่อพระยาแล ศาลากลางจังหวัด ศาลจังหวัด โรงพยาบาล สถานีขนส่ง สวนสุขภาพ วัดทรงศิลา วัดชัยประสิทธิ์ วัดชัยภูมิวนาราม โบสถ์มาตุคงี สระหงส์ ภูแฝด น้ำตกตาดโตน วัดชัยภูมิพิทักษ์ ถ้ำวัวแดง บึงแวง เขื่อนจุฬาภรณ์ หุ่นกระมัง ป่าหินงาม และพระใหญ่ทวารวดี
 - 1.2 แจกบัตรคำให้แก่นักเรียน 6 คนเป็นชื่ออำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดชัยภูมิ ที่เป็นที่ตั้งของสถานที่สำคัญ 6 อำเภอดังนี้คือ อำเภอเมือง อำเภอหนองบัวแดง อำเภอภักดีชุมพล อำเภอกอนสวรรค์ อำเภอกอนสาร อำเภอเทพสถิต
 - 1.3 ครูนับ 1 -3 แล้วให้นักเรียนจับกลุ่มโดยให้ชื่ออำเภอกับสถานที่สำคัญมีความสัมพันธ์กัน
 - 1.4 เมื่อนักเรียนที่ได้รับบัตรคำจับกลุ่มเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนที่เหลือเป็นกรรมการช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องโดยใช้ข้อมูลจากแผ่นพับ

ขั้นสรุป

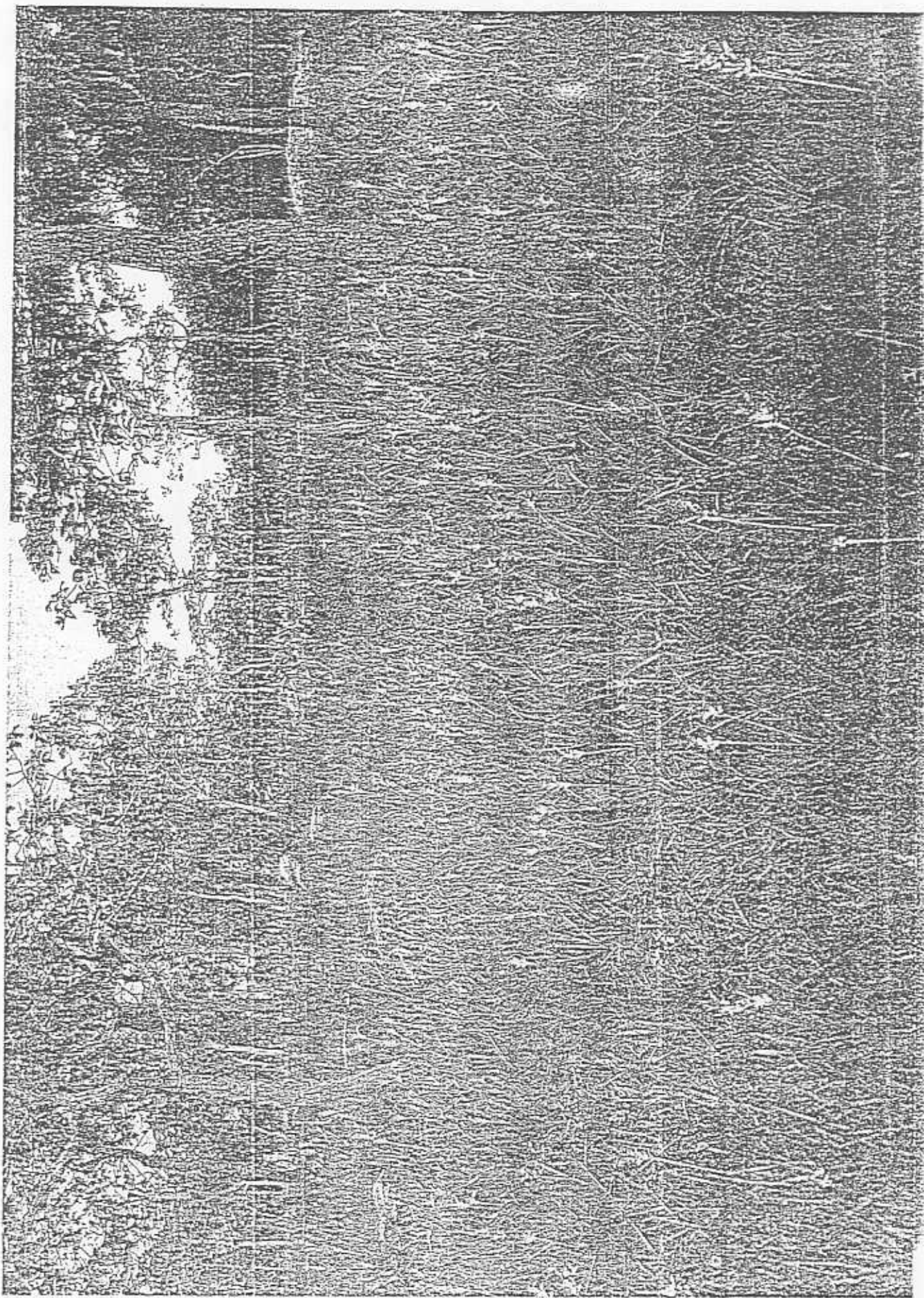
นักเรียนร่วมกันเสนอถึงประโยชน์จากสถานที่สำคัญ ในจังหวัดชัยภูมิว่าใช้ประโยชน์ในด้านใดบ้าง เช่น การท่องเที่ยวด้านจิตใจ การดำรงชีวิต การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ศาสนา เศรษฐกิจ เป็นต้น

สื่อการเรียนการสอน

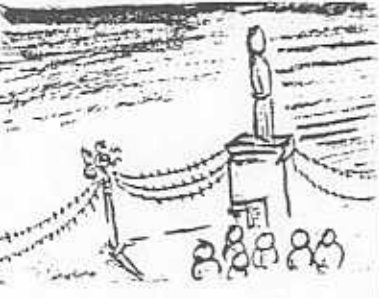
1. ภาพโปสเตอร์ป่าหินงาม
2. สไลด์สถานที่สำคัญในจังหวัดชัยภูมิ
3. แผนที่โครงสร้างในจังหวัดชัยภูมิ
4. แผนที่ที่ตั้งสถานที่สำคัญในจังหวัดชัยภูมิ
5. แผ่นพับเรื่องสถานที่สำคัญในจังหวัดชัยภูมิ
6. บัตรคำเกมจับคู่

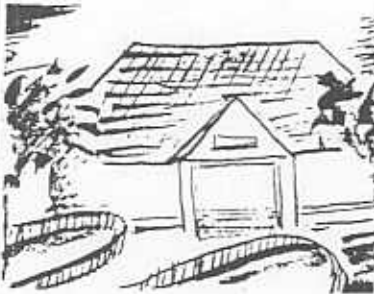
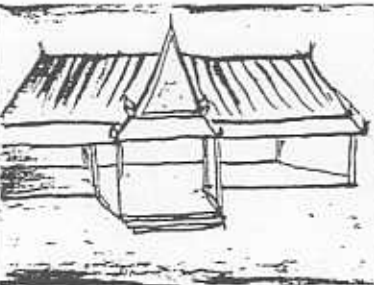
วัดผลประเมินผล

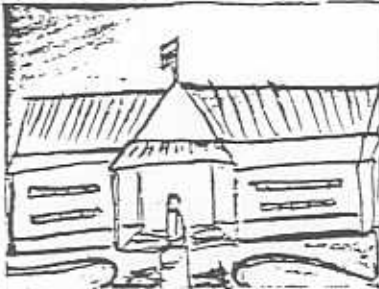
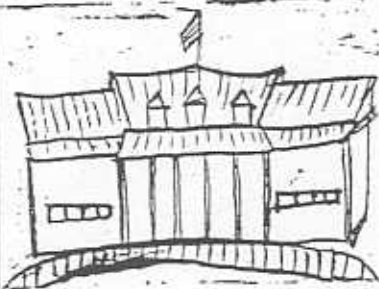
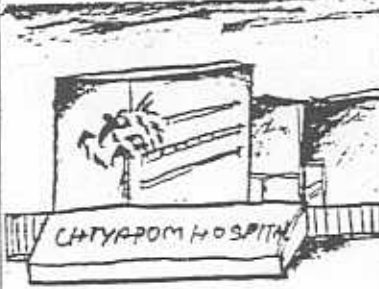
1. ทำแบบทดสอบหลังเรียน 10 ข้อ
2. สังเกตจากการตอบคำถาม การร่วมกิจกรรม

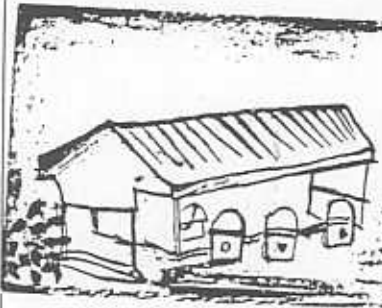
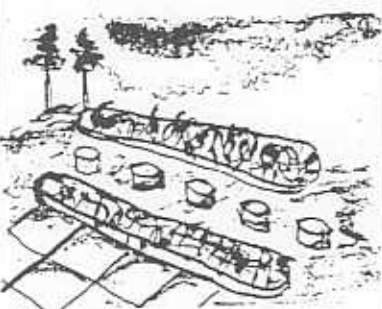
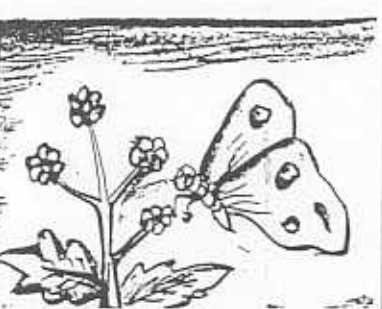

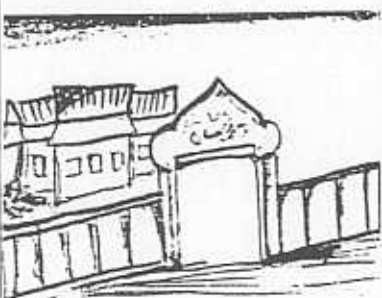
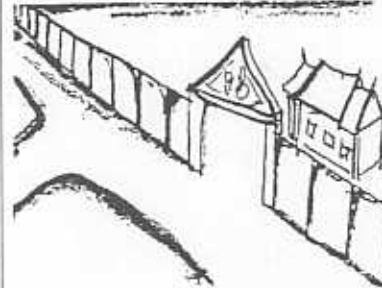
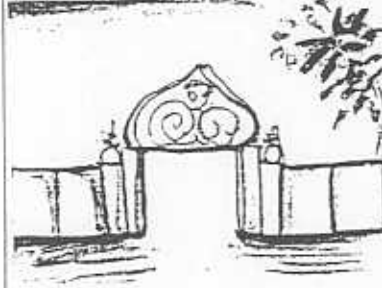
สไลด์ ประกอบเสียง
เรื่อง สถานที่สำคัญในจังหวัดชัยภูมิ

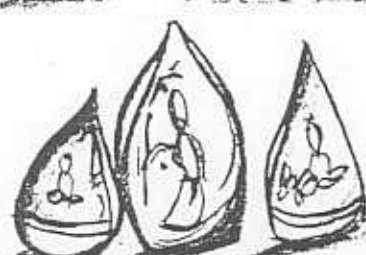
ภาพ	คำบรรยายสถานที่สำคัญ	หมายเหตุ
เรื่อง สถานที่สำคัญในจังหวัดชัยภูมิ	เรื่อง สถานที่สำคัญในจังหวัดชัยภูมิ	
ภาพ นายวิเชษฐ พุทธรักษ์ เสียง นางศรีัญญา นิ่มเนียม	ภาพ นายวิเชษฐ พุทธรักษ์ เสียง นางศรีัญญา นิ่มเนียม	
	อนุสาวรีย์พระยาภักดีชุมพล (แล) สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2508 เพื่อเป็นอนุสรณ์ในคุณงามความดี	
	เป็นที่เคารพสักการะของชาวชัยภูมิ และ ประชาชนในจังหวัดใกล้เคียง ซึ่งประชาชนมัก เรียกว่าอนุสาวรีย์ เจ้าพ่อพระยาแล	

ภาพ	คำบรรยายประวัติความเป็นมาของจังหวัดชัยภูมิ	หมายเหตุ
	ศาลพระยาภักดีชุมพล (แล) สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2511 เพื่อสักการะดวงวิญญาณของพระยาภักดีชุมพล (แล)	
	มีลักษณะเป็นทรงไทยประยุกต์ ตั้งอยู่ริมหนองปลาเฒ่า บริเวณที่ถูกประหารชีวิต	
	ห่างจากศาลากลางจังหวัด 2 กิโลเมตร มีสภาพความร่มรื่นตามธรรมชาติ	
	ศาลากลางจังหวัด เป็นศูนย์รวมการบริหารงานราชการของจังหวัดชัยภูมิ	

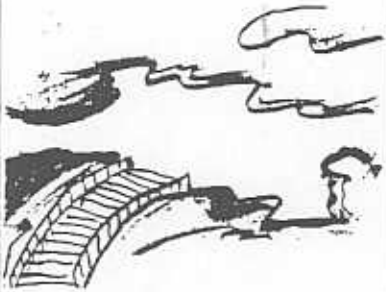
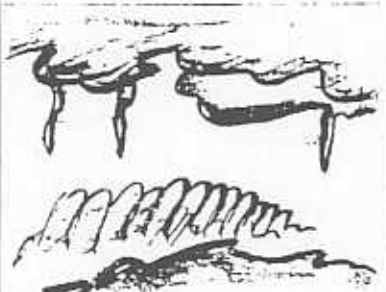
ภาพ	คำบรรยายสถานที่สำคัญ	หมายเหตุ
	มีลักษณะเป็นอาคารทรงไทยประยุกต์ สร้างเมื่อ พ.ศ. 2498 ตั้งอยู่บนถนนบรรณาการ	
	ศาลสถิตยุติธรรม ตั้งอยู่บริเวณเดียวกับศาลากลาง เป็นสถานที่ชำระคดีความต่าง ๆ ให้กับประชาชน	
	โรงพยาบาลชัยภูมิ เป็นโรงพยาบาลขนาดใหญ่ให้บริการด้านสาธารณสุข แก่ประชาชนโดยทั่วไป	
	สถานีขนส่ง ให้บริการด้านขนส่งของจังหวัด เป็นจุดปล่อยรถ	

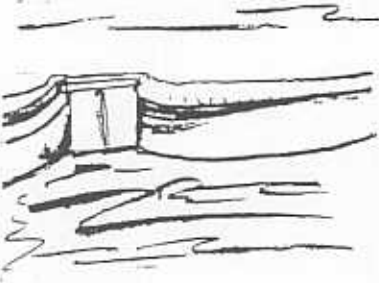
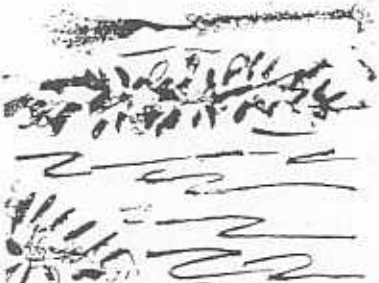
ภาพ	คำบรรยายประวัติความเป็นมาของจังหวัดชัยภูมิ	หมายเหตุ
	ในการเดินทางติดต่อในจังหวัด และระหว่างจังหวัด	
	สวนสุขภาพ เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจสำหรับประชาชนทั่วไป	
	และยังเป็นสถานที่ออกกำลังกายสำหรับประชาชน ที่ใช้บริการในตอนเช้าและเย็น	
	มีพรรณไม้สวยงาม และจัดสวนหย่อมอย่างสวยงาม ตั้งอยู่ริมถนนสนามบิน	

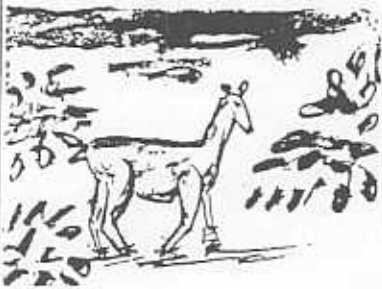
ภาพ	คำบรรยายสถานที่สำคัญ	หมายเหตุ
	วัดทรงศิลา เป็นพระอารามหลวง แห่งเดียว ของจังหวัด สร้างในสมัยพระภักดีชุมพล (แล)	
	ตั้งใกล้เคียงศาลากลางจังหวัด มีความสวยงาม ในรูปแบบสถาปัตยกรรม อย่างกลมกลืน	
	วัดชัยประสิทธิ์ เป็นวัดเก่าแก่อีกวัดหนึ่ง ตั้งอยู่ บนถนนชัยประสิทธิ์	
	วัดชัยภูมिवนาราม เป็นวัดป่า ตั้งอยู่ริมถนนสาย ชัยภูมิ-หนองบัวแดง	

ภาพ	คำบรรยายสถานที่สำคัญ	หมายเหตุ
	สภาพโดยทั่วไปของวัดจะเป็นป่าที่ร่มรื่น เหมาะกับการปฏิบัติธรรม และยังเป็นปอดให้กับ ชาวชัยภูมิอีกด้วย	
	ใบเสมา กุดโจ่ง มีลักษณะเป็นใบเสมาหินทราย สลัก สร้างขึ้นในสมัยทวารวดี	
	ตั้งอยู่ในศาลา บริเวณโรงเรียนบ้านกุดโจ่ง	
	ภาพที่อยู่ในใบเสมา ล้วนเป็นภาพที่กล่าวถึง พุทธประวัติทั้งสิ้น	

ภาพ	คำบรรยายสถานที่สำคัญ	หมายเหตุ
	มีด้วยกันรวม 20 ชัน ตั้งอยู่ตำบลหนองนาแซง อำเภอเมือง	
	น้ำตกตาดโตน เป็นน้ำตกที่สวยงาม และเป็นสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัด	
	วัดชัยภูมิพิทักษ์ (ผาเง็ก) มีพระพุทธรูปชัยภูมิพิทักษ์ เด่นเป็นสง่า ประดับด้วยโมเสดสีทอง	
	เป็นวัดที่อนุรักษ์ป่าธรรมชาติ และสามารถนำธรรมชาติมาช่วยเหลือธรรมชาติได้เป็นอย่างดี	

ภาพ	คำบรรยายสถานที่สำคัญ	หมายเหตุ
	ถ้ำวัวแดง เป็นถ้ำหินงอก หินย้อย ที่มีความงาม ตั้งอยู่ในอำเภอหนองบัวแดง	
	ความงามของหินงอก หินย้อย ผสมผสานกับผืนป่าสีเขียวได้อย่างลงตัว	
	บึงแวง เป็นหนองน้ำขนาดใหญ่ และในช่วงเดือนเมษายน-พฤศจิกายน จะมีนกเป็ดน้ำมาอาศัยเป็นหมื่น ๆ ตัว เมื่อยามนกบินขึ้นจากน้ำพร้อมกันเป็นเส้นที่ยิ่งนัก	
	พระพุทธรูปใหญ่สมัยทวารวดี เป็นพระพุทธรูปแกะสลัก สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในสมัยทวารวดี ตั้งอยู่ในอำเภอกอนสวรรค์	

ภาพ	คำบรรยายสถานที่สำคัญ	หมายเหตุ
	เขื่อนจุฬาภรณ์ เป็นเขื่อนเก็บกักน้ำเพื่อการเกษตรและการผลิตไฟฟ้า	
	ยังเป็นแหล่งอนุรักษและเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจ ตั้งอยู่ในเขตอำเภอกอนสาร	
	ทุ่งกระมัง อยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว	
	ความงามตามธรรมชาติ เป็นจุดที่ทำให้นักท่องเที่ยวแวะมาสัมผัส	

ภาพ	คำบรรยายสถานที่สำคัญ	หมายเหตุ
	สัตว์ป่าขนาดใหญ่ต่างคุ้นเคยกับนักท่องเที่ยว จะแวะเวียนเข้ามาทักทายอย่างคุ้นเคย	
	ป่าหินงาม อยู่ในอำเภอเทพสถิต มีก้อนหินใหญ่ น้อยในลักษณะแปลก ๆ	
	สามารถมองและจินตนาการได้หลายรูปแบบ	
	ในบริเวณที่เป็นทุ่งหญ้าโดยทั่วไป เมื่อถึงฤดูฝน ดอกกระเจียวซึ่งเป็นดอกไม้ป่าจะผลิดอกบาน สพรั่ง	

ภาพ	คำบรรยายสถานที่สำคัญ	หมายเหตุ
	เมื่อออกกระเจียวบาน สลับกับป่าหินงามยิ่ง เป็นมนต์สกดนักท่องเที่ยวให้มาแวะชมได้ทุกปี	

สถานที่สำคัญในจังหวัดชัยภูมิ

โดย นายวิเชษฐ พุทธรักษ์

ศาลเจ้าพ่อพระยาแล

เป็นอาคารทรงไทยประยุกต์ สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ.2511 เพื่อเป็นอนุสรณ์ ตั้งอยู่ริมหนองปลาเฒ่า ใกล้กับบริเวณที่ประหารพระยาภักดีชุมพล (แล) เป็นสถานที่ที่ทุกคนให้ความเคารพ รำลึกถึงดวงวิญญาณของพระยาภักดีชุมพล (แล) อยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัด 3 กิโลเมตร

วัดชัยภูมิพิทักษ์

สร้างเมื่อ พ.ศ.2512 เป็นวัดที่อยู่บนเทือกเขาภูแล่นคา มีลักษณะพิเศษที่หินรูปครึ่งวงกลม ยื่นออกไปจากพื้นดิน สามารถเป็นจุดชมวิวในอำเภอหนองบัวแดง อำเภอภักดีชุมพล อำเภอเกษตรสมบูรณ์ มีพระพุทธรูปประทับยืน ประดับด้วยโมเสกสีเหลืองงดงาม ชื่อว่า "พระพุทธรชัยภูมิพิทักษ์" และยังเป็นสถานที่ปฏิบัติธรรม ควบคู่กับการอนุรักษ์ป่าธรรมชาติ ได้อย่างกลมกลืน อยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดไปทางอำเภอหนองบัวแดง ประมาณ 30 กิโลเมตร

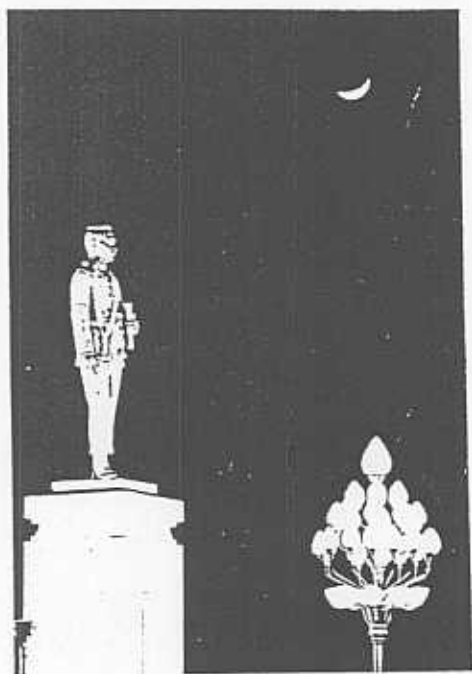
ศาลากลางจังหวัด

เป็นศูนย์การติดต่อราชการ และให้บริการประชาชนในจังหวัด สร้างขึ้นในปี พ.ศ.2498 ตั้งบนถนนบรมนาถการ ติดกับอนุสาวรีย์เจ้าพ่อพระยาแล เป็นที่บริหารงานของผู้ว่าราชการจังหวัด

พระพุทธรูปใหญ่สมัยทวาราวดี

มีลักษณะเป็นพระพุทธรูปหินทรายแกะสลัก องค์ใหญ่รูปทรงลวดงามสันนิษฐานว่าสร้างในสมัยทวาราวดี นอกจากมีพระพุทธรูปแล้ว ยังมีใบเสมาหินทรายอีกด้วย สถานที่ตั้ง อยู่ที่วัดคอนสวรรค์ ห่าง จากที่ว่าการอำเภอ 5 กิโลเมตร

อนุสาวรีย์พระยาภักดีชุมพล (แล)

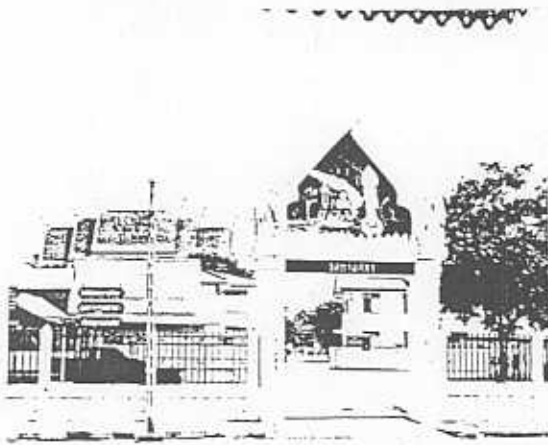
เป็นอนุสาวรีย์ที่สร้างเป็นอนุสรณ์
ในคุณงามความดี ความเสียสละ ของพระ
ยาภักดีชุมพล (แล)

ตั้งอยู่ดีแยกหน้าศาลากลาง
จังหวัด สร้างขึ้น เมื่อ พ.ศ.2508 ซึ่งบุคคล
ทั่วไปมักเรียกว่า "เจ้าพ่อพระยาแล"

น้ำตกตาดโดน

เป็นน้ำตกสูงใหญ่ สวยงามแห่ง
หนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลานหิน
กว้าง 50 เมตร สูง 6 เมตร มีน้ำไหล
ตลอดทั้งปี มีแหล่งกำเนิดจากเทือกเขา
สงวนแห่งชาติ ภูแลนคา
ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติตาดโดนเมื่อ
ธันวาคม 2523

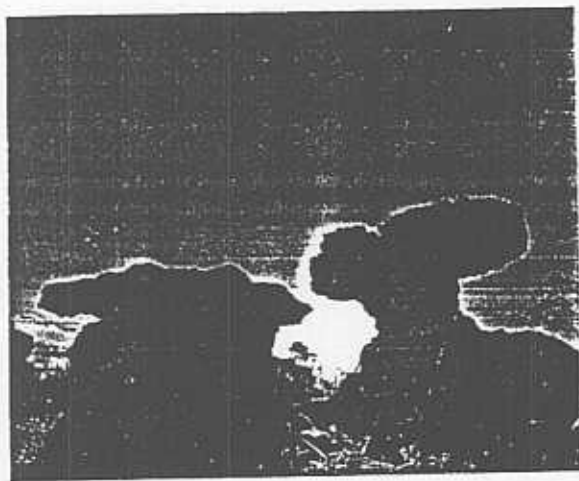
วัดทรงศิลา

วัดทรงศิลา เดิมชื่อวัดหินตั้ง สร้างขึ้นเมื่อสมัยพระภักดีชุมพล (ทิด) เป็นเจ้าเมือง ต่อมาได้ชื่อใหม่เป็น "วัดทรงศิลา" และได้ยกฐานะเป็นวัดหลวง ตั้งอยู่บนถนนยุติธรรม

ทุ่งกะมัง

อยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว อำเภอคอนสาร มีความสมบูรณ์ของป่าไม้ และเป็นแหล่งอนุรักษ์เพาะพันธุ์สัตว์ป่าที่หายาก สัตว์ป่าในเขตอนุรักษ์มีความคุ้นเคยกับนักท่องเที่ยวเป็นอย่างยิ่ง พื้นที่โดยทั่วไปเป็นทุ่งหญ้าบนเนินสูงต่ำสลับกับป่าทึบ จึงให้บรรยากาศในการลั่นหนากการ อยู่ห่างจากจังหวัดประมาณ 130 กิโลเมตร

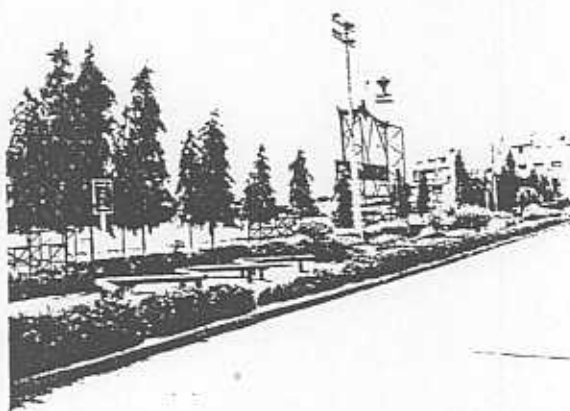

ป่าหินงาม

มีลักษณะเป็นก้อนหินใหญ่ ๆ รูปร่างแปลก ๆ กระจายกระจายบนเนื้อที่ประมาณ 200 ไร่ รูปร่างเป็นหัตถ์พญานาค ปราสาท ตะปู และอื่น ๆ เมื่อฤดูฝนมาถึงจะมีดอกกระเจียวบานสะพรั่ง สลับกับหินรูปร่างแปลก ๆ ทำให้ป่าหินงามมีความมหัศจรรย์มากยิ่งขึ้น อยู่ในเขตอำเภอกเทพสถิต ห่างจากจังหวัด 130 กิโลเมตร

สวนสุขภาพ

เป็นสวนสาธารณะที่มีทั้งไม้ดอกไม้ประดับ สถานที่ออกกำลังกาย ที่ทางเทศบาลได้จัดไว้ให้บริการประชาชน เพื่อเป็นแหล่งสันทนาการ ตั้งอยู่บนถนนสนามบิน

แผนที่จังหวัดชัยภูมิแสดงที่ตั้ง สถานที่สำคัญ

แผนที่จังหวัดชัยภูมิแสดงที่ตั้งอำเภอ

สถานที่ที่นักเรียน เห็นในภาพนี้คือสถานที่ใด ตั้ง
อยู่ที่ไหน

ป่าหินงาม

นักเรียนคิดว่าป่าหินงามมีความสำคัญหรือไม่
เพราะเหตุใด

เป็นที่พักผ่อนทางธรรมชาติ

นักเรียนคิดว่าสถานที่สำคัญจากที่ชมสไลด์นั้น แต่
ละสถานที่มีความสำคัญและมีประโยชน์อย่างไร
บ้าง

ศึกษาหาความรู้ ใช้ในชีวิตประจำวัน พักผ่อนหย่อนใจ

สถานที่สำคัญทางธรรมชาติมักอยู่ห่างไกล เพราะ
เหตุใด

มนุษย์ไปทำลายมาก

นักเรียนคิดว่าสถานที่สำคัญที่มนุษย์สร้างขึ้นกับ
สถานที่ทางธรรมชาติมีข้อดีและข้อแตกต่างกัน
อย่างไร

ใช้พักผ่อนหย่อนใจ / ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

นักเรียนคิดว่าสถานที่สำคัญแหล่งใดในจังหวัด
ชัยภูมิเป็นสถานที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

ป่าหินงาม น้ำตกตาดโตน ถ้ำวัวแดง

สถานที่สำคัญที่เป็นสิ่งก่อสร้างในจังหวัดชัยภูมิ
ได้แก่สถานที่ใดบ้าง

ศาล ศาลากลาง อนุสาวรีย์พระยาภักดีชุมพล

เกมจับคู่สัมพันธ์

อนุสาวรีย์พระยาภักดีชุมพล

ศาลเจ้าพ่อพระยาแล

ศาล

โรงพยาบาล

สถานีขนส่ง

โรงพยาบาล

สวนสุขภาพ

วัดทรงศิลา

วัดชัยประสิทธิ์

วัดชัยภูมิวนาราม

โบสถ์มากุดใจ

ภูแฝด

น้ำตกตาดโตน

วัดชัยภูมิพิทักษ์

ถ้ำวัวแดง

บึงแวง

เขื่อนจุฬาภรณ์

ทุ่งกะมัง

ป่าหิมาลาม

พระใหญ่ทวารวดี

อำเภอเมือง

อำเภอคอนสาร

อำเภอหนองบัวแดง

อำเภอเทพสถิต

อำเภอคอนสวรรค์

แบบทดสอบ

เรื่อง สถานที่สำคัญในจังหวัดชัยภูมิ

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำอักษรหน้าข้อความด้านขวามาใส่ในช่องซ้ายเมื่อรวมกันแล้วได้ข้อความที่ถูกต้องสมบูรณ์

(...จ...) 1. ป่าหินงามจะมีดอกกระเจียวบานสะพรั่ง	ก. เป็นสถานที่สร้างขึ้นเพื่อเลียนแบบธรรมชาติ
(...ญ...) 2. ร่วมอนุรักษ์ พันธุ์สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	ข. โรงพยาบาล
(...ก...) 3. วัดชัยภูมิวนาราม ตั้งอยู่ในเขตเมืองชัยภูมิ	ค. บึงวาง
(...ช...) 4. เราจะแวะไปเที่ยวน้ำตกตาดโดนเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ	ง. ศาลากลางจังหวัด
(...ซ...) 5. เมื่อทุกคนมีปัญหาด้านสุขภาพจำเป็นต้องใช้บริการ	จ. เชื้อนจุฬารณ
(...ฎ...) 6. ปัจจุบันถือได้ว่าเป็นสัญลักษณ์ของความเป็นเมืองชัยภูมิ	ฉ. ในฤดูฝน
(...ง...) 7. แหล่งรวมการบริหารงานราชการแผ่นดิน	ช. เดือนมีนาคม - เมษายน
(...ด...) 8. นักเปิดน้ำตาดินแฉะเข้ามาเยือนเป็นประจำทุกปี	ฌ. สวนสาธารณะ
(...จ...) 9. ช่วยส่งเสริมการเกษตร รักษาพันธุ์สัตว์ และสร้างพลังงานให้กับประเทศ	ญ. หุ่นกะมัง
(...ณ...) 10. เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจและประหยัดที่สุด	ฎ. อนุสาวรีย์พระยาภักดีชุมพล
	ฏ. ศาล

คู่มือครูชุดการสอนที่ 5

เรื่อง โบราณสถานในจังหวัดชัยภูมิ

ในการใช้ชุดการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา 1 (ส 071) ในจังหวัดชัยภูมิ เรื่องโบราณสถานในจังหวัดชัยภูมิ ควรศึกษารายละเอียดและขั้นตอนการใช้ชุดการสอน ดังนี้

1. ศึกษาและตรวจสอบส่วนประกอบของชุดการสอน ซึ่งประกอบด้วย
 - 1) คู่มือครู
 - 2) แผนการสอนชุดการสอน เรื่องโบราณสถานในจังหวัดชัยภูมิ
 - 3) สื่อการสอนชุดการสอน ประกอบด้วย เนื้อเพลงมาร์ชชัยภูมิ แถบประโยคคำถาม ลไลด์ แผ่นพับ แผนที่แหล่งที่ตั้งโบราณสถาน กระดาษบรูฟ โครงร่างแผนที่จังหวัดชัยภูมิ สี่เมจิก
2. บทบาทครู
 - 1) ครูควรศึกษา และทำความเข้าใจ วิธีการใช้ชุดการสอน เรื่องโบราณสถานในจังหวัดชัยภูมิ และเตรียมสื่อการสอนข้างต้น
 - 2) ครูควรค้นคว้าและอ่านเนื้อหาเกี่ยวกับ โบราณสถานในจังหวัดชัยภูมิ ตลอดจนเส้นทางการเดินทางจากอำเภอเมืองถึงแหล่งโบราณสถาน เพิ่มเติม
 - 3) สอนตามแผนการสอนให้ครบทุกขั้นตอน คือ นำเข้าสู่บทเรียน ขึ้นประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ และขั้นสรุป ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สรุปแนวคิดในการอนุรักษ์แหล่งโบราณสถานที่เหมาะสมกับจังหวัดชัยภูมิ เพิ่มเติม
 - 4) ขณะที่นักเรียนประกอบกิจกรรมครูควรให้การดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึง และให้คำแนะนำ พยายามให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมทุกคน
 - 5) ให้นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายบทพร้อมเฉลย โดยใช้เวลา 10 นาที
 - 6) ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 50 ข้อ เวลา 50 นาที

3. บทบาทนักเรียน

บทบาทนักเรียนครูจะต้องเป็นผู้อธิบายให้นักเรียนทราบ ดังนี้

- 1) ปฏิบัติกิจกรรมด้วยความตั้งใจ ให้ทันเวลาที่กำหนด
- 2) การแบ่งกลุ่มจะต้องใช้เสียงให้น้อยที่สุด และต้องรวดเร็ว พร้อมทั้งเลือก

หัวหน้ากลุ่ม

- 3) ตั้งใจตอบคำถาม อย่างเต็มความสามารถ
- 4) ยกมือ เมื่อต้องการเสนอแนวความคิด

แผนการสอนที่ 5
เรื่อง โบราณสถานในจังหวัดชัยภูมิ
 (แผนการสอนทดลอง)

เวลา 2 คาบ

ความคิดรวบยอด

จังหวัดชัยภูมิ เป็นจังหวัดที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน โบราณสถานสามารถแสดงให้เห็นถึงความเจริญรุ่งเรือง เมื่อครั้งอดีตคนรุ่นหลังควรอนุรักษ์และหวงแหน เอาใจใส่มรดกของชาติให้คงอยู่ต่อไป

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนนี้แล้วสามารถ

1. บอกประวัติความเป็นมาของโบราณสถานในจังหวัดชัยภูมิได้
2. บอกสถานที่ตั้งโบราณสถานที่สำคัญในจังหวัดชัยภูมิได้
3. บอกวิธีอนุรักษ์โบราณสถานในจังหวัดชัยภูมิด้วยวิธีการที่ถูกต้องและเหมาะสมได้

เนื้อหา

โบราณสถานที่สำคัญในจังหวัดชัยภูมิ

ปราสาท

เป็นโบราณสถานที่เก่าแก่ก่อสร้างด้วยศิลาแลงสันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในสมัยเดียวกับปราสาทหินพิมาย หรือราวพุทธศตวรรษที่ 17 ตรงกับสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 ภายในองค์พระปรางค์ ประดิษฐานพระพุทธรูปสมัยทวารวดี มีการแกะสลักลวดลายหน้าบรรลและบันไดทางขึ้นด้วยลวดลายที่สวยงาม และเมื่อวันเพ็ญเดือน 5 ของทุกปีทางจังหวัดจะจัดงานเทศกาลสงกรานต์หน้าพระในองค์พระปรางค์

ปราสาทตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองชัยภูมิ ห่างจากศาลากลางจังหวัดประมาณ 2 กิโลเมตร
 ไปตามถนนบรรณาการ

ภูพระ

มีลักษณะเป็นภูเขาเตี้ย ๆ มีพระพุทธรูปองค์ใหญ่ประดิษฐานอยู่เป็นพระพุทธรูปที่เป็นปูนปั้นสถาน พบเมื่อสมัยพระยาภักดีชุมพล ชาวบ้านขนานนามว่า “พระเจ้าองค์ตื้อ” เพื่อให้สอดคล้องกับพระพุทธรูปองค์ตื้อ ณ นครเวียงจันทน์ ประเทศลาว พระเจ้าองค์ตื้อมีลักษณะเป็นพระพุทธรูปสลักหิน นั่งขัดสมาธิเพชร หน้าตักกว้าง 5 ฟุต สูง 7 ฟุต

อยู่ในเขตบ้านนาวัง ตำบลนาเลียว อำเภอเมือง ห่างจากศาลากลางจังหวัดไปทางถนนสาย ชัยภูมิ - แก้งคร้อ 19 กิโลเมตร

ภูแดง

เป็นโบราณสถานแห่งขอมอีกแห่งหนึ่ง เป็นอาคารหลังเดียว ปัจจุบันคงเหลือแต่ฐานรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ย่อมุมก่อสูงด้วยศิลาแลง มีร่องรอยบันไดทางขึ้นทั้ง 4 ด้าน ตัวอาคารผนังก่อด้วยอิฐแต่พังทั้งหมด คงเหลือแต่กรอบประตูทั้ง 4 ด้าน และยังพบทับหลังซึ่งตกอยู่ที่พื้นด้านทิศตะวันออก เป็นภาพพระกฤษณะประลองกำลังกับช้าง ทางด้านเหนือวัดได้ดัดแปลงโดยสร้างพระพุทธรูปประทับนั่ง และสร้างบันไดครอบอาคารเดิม จากการตรวจสอบทราบว่าสร้างขึ้นราวพุทธศตวรรษที่ 12 ตรงกับศิลปะเขมรแบบบาปวน

ตั้งอยู่ที่บ้านกุดยาง ตำบลตลาดแร้ง ห่างจากที่ว่าการอำเภอบ้านเขว้า 5 กิโลเมตร

พระธาตุกุดจอก

เป็นพระธาตุที่สร้างแปลกกว่าพระธาตุทั่วไป เพราะสร้างเป็นแบบพระปรางค์ ภายในพระธาตุประดิษฐาน พระพุทธรูปยุคขอม พุทธศาสนิกชนเข้าไปนมัสการข้างในองค์พระธาตุได้ ใกล้พระธาตุกุดจอกมีพระธาตุประดิษฐานอีก 3 องค์เล็กของลงมาจากองค์พระธาตุกุดจอก พระธาตุบางองค์ได้พังบ้างแล้ว สันนิษฐานว่าสร้างในสมัยเดียวกับพระธาตุพนม จังหวัดนครพนม ทางวัดจัดงานฉลองทุกขึ้น 15 ค่ำ เดือน 5

ประดิษฐานอยู่ในตำบลบ้านยาง ห่างจากที่ว่าการอำเภอเกษตรสมบูรณ์ประมาณ 3 กิโลเมตร ไปตามเส้นทางเกษตรสมบูรณ์ ถึงหนองบัวแดง

พระธาตุหนองสามหมื่น

จากการศึกษาพระธาตุหนองสามหมื่น สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นราวพุทธศตวรรษที่ 21 - 22 ในสมัยพระไชยเชษฐาธิราช แห่งราชอาณาจักรลาว หรือสมัยเดียวกับพระธาตุพนม จังหวัดนครพนม มีลักษณะเป็นเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสอง ก่อด้วยศิลาแลง ตั้งอยู่บนฐานสี่เหลี่ยมจัตุรัสกว้าง 32 เมตร สูง 45 เมตร มีบันไดทางขึ้นทั้ง 4 ด้าน เหนือฐานเขียงเป็นฐานบัวคว่ำบัวหงาย รองรับองค์พระธาตุ มีซุ้มทั้ง 4 ทิศ ประดิษฐานพระพุทธรูปปางรำพึง และปางลีลา ภายในองค์พระธาตุบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ของพระองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า สภาพองค์พระธาตุยังสมบูรณ์

นอกจากนี้บริเวณที่ตั้งพระธาตุหนองสามหมื่น แต่เดิมเคยเป็น เมืองโบราณ สมัยทวารวดี ดังจะเห็นได้จาก ร่องรอยของคูน้ำ คันดินและโคกเนิน โบราณสถานหลายแห่ง ภายในและภายนอกคูเมืองพบโบราณวัตถุหลายชิ้น เช่นใบเสมาหินทราย บางแผ่นบันทึกอักษร บัลลวะ ภาษาสันสกฤต อายุราว พุทธศตวรรษที่ 12-14 และยังพบประติมากรรมรูปเคารพ อีก 2 ชิ้น

พระธาตุหนองสามหมื่น อยู่ที่บ้านแก้ง ตำบลบ้านแก้ง อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ 25 กิโลเมตร

วิธีการจัดการอนุรักษ์โบราณสถานที่สำคัญในจังหวัดชัยภูมิพอสรุปได้ดังนี้คือ

1. ไม่ขุดขีต แหล่งโบราณสถาน
2. ไม่ทิ้งขยะ หรือสิ่งปฏิกูลบริเวณแหล่งโบราณสถาน
3. ไม่ปลูกสร้างอาคาร รุกกล้า บริเวณแหล่งโบราณสถาน
4. ไม่นำเอาส่วนประกอบของโบราณสถานเป็นของส่วนตัว
5. ไม่ซ่อมแซมโบราณสถานโดยพลการควรแจ้งให้กรมศิลปากร
6. ช่วยกันสอดส่องบุคคลที่ไม่ประสงค์ดีต่อโบราณสถานและควรแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจทราบ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. เปิดเทปเพลงมาร์ชชัยภูมิ ครูและนักเรียนร่วมร้องเพลงด้วยกัน โดยมีเนื้อร้องดังนี้

ชัยภูมิสมนาม มีปรางค์กู่งาม เป็นมิ่งขวัญเมือง
 เป็นหลักชัย พาให้รุ่งเรือง ชัยภูมิชื่อประเทือง สืบเนื่องกันมานาน
 น้ำตกตาดโตน ไสยะอาด พระพุทธบาท ภูพระ สระหงษ์
 อยู่ในกลางดงตั้งแต่โบราณ ใครจะเป็นเป็นพยาน นี่แหละแหล่งไทย
 ใครจะยื้อ ใครจะยุต ใครจะจุด ใครจะเจือน
 ชัยภูมิจะไม่เลือน เขื่อนกันไป ชัยภูมิจะอยู่ต่อสู้เพื่อไทย
 เพื่อรักษาแผ่นดินไว้ ดังพระยาแล...

2. หลังจากร้องเพลงจบครูสนทนากับนักเรียนโดยใช้ประเด็นคำถามดังนี้

- 2.1 มีชื่อโบราณสถานใดบ้างในเนื้อร้อง เพลงมาร์ชชัยภูมิ
- 2.2 นักเรียนทราบหรือไม่ว่า ในอำเภอที่โรงเรียนของเราตั้งอยู่นี้มีโบราณสถานหรือไม่ ถ้ามีชื่อว่อย่างไร และตั้งอยู่ที่บริเวณใด

ขั้นสอน

1. ครูคิดแถบประโยคคำถามบนกระดาน แล้วอธิบายให้นักเรียนทราบว่าเมื่อนักเรียนชมสไลด์ เรื่องโบราณสถานในจังหวัดชัยภูมิ จบแล้วนักเรียนสามารถตอบประเด็นคำถามต่อไปนี้

- 1.1 โบราณสถานที่ใดบ้างที่ถือได้ว่า เป็นสถานที่ เชิดหน้าชูตา ของจังหวัดชัยภูมิ
- 1.2 นักเรียนจะช่วยกันทำนุบำรุงโบราณสถานในจังหวัดชัยภูมิได้ด้วยวิธีใดบ้าง

2. หลังจากนั้นให้นักเรียนชมสไลด์ เรื่องโบราณสถานที่สำคัญ ในจังหวัดชัยภูมิ เมื่อ นักเรียนชมสไลด์แล้ว ให้นักเรียนตอบคำถามจากข้อ 1 โดยการสุ่มนักเรียน 7 คนใช้เวลา 10 นาที ต่อจากนั้นครูสนทนาต่อด้วยประเด็นคำถามดังนี้

- 2.1 โบราณสถานในจังหวัดชัยภูมิมีประวัติเก่าแก่ที่สุด ได้แก่แหล่งโบราณสถานใด
- 2.2 จากแนวทางการอนุรักษ์ในเนื้อหา นักเรียนคิดว่าเป็นการเพียงพอหรือไม่ ควรจะมีการกระทำอย่างไรเพิ่มเติม

3. แจกแผ่นพับ เรื่องโบราณสถานที่สำคัญในจังหวัดชัยภูมิ ให้นักเรียนศึกษา 10 นาที แล้ว ร่วมปฏิบัติกิจกรรมต่อไปนี้

- 3.1 ครูตีตแผ่นที่โครงร่างจังหวัดชัยภูมิ แล้วสุ่มนักเรียน 5 คน ให้ออกชื่อแหล่งโบราณสถาน พร้อมสถานที่ตั้ง หลังจากนั้นครูติดชื่อสถานที่ ที่เป็นโบราณสถานลงบนแผนที่ให้ตรงตามอำเภอที่ตั้งตามนักเรียนบอก
- 3.2 ช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง ของชื่อโบราณสถานกับสถานที่ตั้ง
- 4 ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม โดยให้คนเลขที่คู่รวมกันกับเลขที่คู่ คนที่เลขที่คู่รวมกับเลขที่คี่ โดยให้จำนวนสมาชิกในกลุ่มได้ไม่เกิน 8 คน
 - 4.1 แจกกระดาษปรีฟและปากกาเมจิก ให้นักเรียนทุกกลุ่ม พร้อมทั้งให้นักเรียนทุกกลุ่ม เสนอแนวทางในการอนุรักษ์โบราณสถานในจังหวัดชัยภูมิ ที่นอกเหนือจากแผนพับและสไลด์ในเวลา 10 นาที
 - 4.2 นำกระดาษ ปรีฟ ของทุกกลุ่มติดบน กระดานและร่วมหาข้อสรุปถึงแนวทางในการอนุรักษ์โบราณสถานจากที่นักเรียนเสนอ

ขั้นสรุป

- 1 ครูแจกแผนที่โครงร่างจังหวัดชัยภูมิขนาด A4 เพื่อให้นักเรียนทุกคนฝึกลงสถานที่ตั้งของโบราณสถานด้วยตนเอง
- 2 ครูนำแผนที่โบราณสถานติดบนกระดาน เพื่อให้นักเรียนตรวจสอบ ความถูกต้องด้วยตนเอง
- 3 สุ่มนักเรียน 5 คนอธิบายถึงประวัติโบราณสถานโดยภาพรวมของจังหวัดชัยภูมิ และเสนอแนวความคิดในการอนุรักษ์โบราณสถานนั้น ๆ

สื่อการเรียนการสอน

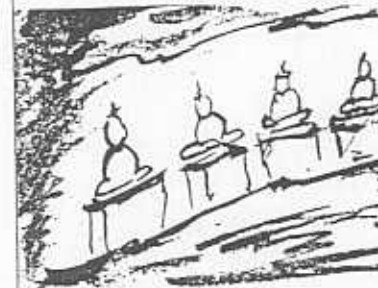
- 1 เครื่องเล่นและม้วนเทป เพลงมาร์ชชัยภูมิ
- 2 แถบประโยคคำถาม
- 3 สไลด์เรื่องโบราณสถานในจังหวัดชัยภูมิ
- 4 แผ่นพับเรื่องโบราณสถานในจังหวัดชัยภูมิ
- 5 แผนที่แหล่งที่ตั้งโบราณสถานในจังหวัดชัยภูมิ
- 6 โครงร่างแผนที่ จังหวัดชัยภูมิ
- 7 กระดาษปรีฟ และปากกาเมจิก
- 8 โครงร่างแผนที่ จังหวัดชัยภูมิขนาด A 4

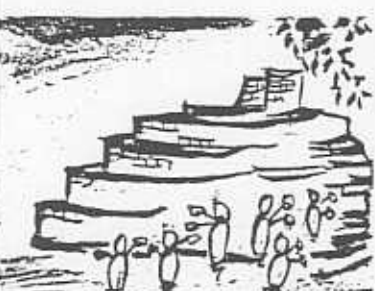
วัดผลประเมินผล

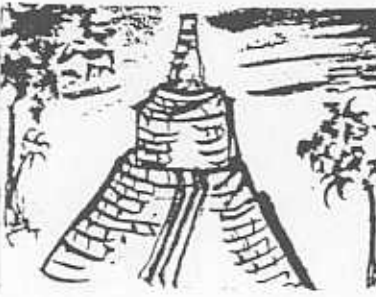
1. ทำแบบทดสอบหลังเรียน 10 ข้อ
2. สังเกตจากการตอบคำถาม การร่วมกิจกรรม

สไลด์ ประกอบเสียง
เรื่อง โบราณสถานในจังหวัดชัยภูมิ

ภาพ	คำบรรยายโบราณสถาน	หมายเหตุ
เรื่อง โบราณสถานในจังหวัดชัยภูมิ	เรื่อง โบราณสถานในจังหวัดชัยภูมิ	
ภาพ นายวิเชษฐ พุทธรักษ์ เสียง นางศรีัญญา นิ่มเนียม	ภาพ นายวิเชษฐ พุทธรักษ์ เสียง นางศรีัญญา นิ่มเนียม	
	ปราสาทแก้ว เป็นปราสาทเก่าแก่ ที่สร้างขึ้นในสมัย พระเจ้าชัยวรมันที่ 7 ปราสาทสร้างด้วยศิลาแลง	
	ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมือง ภายในองค์ปราสาท ประดิษฐาน พระพุทธรูป เมื่อถึงวันเพ็ญเดือน 5 ทุกปี จะมีเทศกาลสงกรานต์พระภายในองค์ พระปราสาท	

ภาพ	คำบรรยายโบราณสถาน	หมายเหตุ
	บริเวณบันไดและรอบองค์พระปรางค์จะมีภาพสลักที่สวยงาม	
	ในส่วนของทัพหลังเป็นภาพพระพุทธเจ้าประดิษฐานเหนือลวดลายก้านขด	
	ภูปะมีลักษณะเป็นภูเขาเตี้ย ๆ มีพระพุทธรูปใหญ่ประดิษฐานอยู่ ประชาชนโดยทั่วไปเรียกว่า "พระเจ้าองค์ตื้อ"	
	และรอบประกอบด้วยพระรายที่สวยงามอีกหลายองค์ ตั้งอยู่ที่ตำบลนาเลียว อำเภอเมือง	

ภาพ	คำบรรยายโบราณสถาน	หมายเหตุ
	สำหรับพระองค์คือ เป็นพระนั่งขัดสมาธิเพชร หน้าตักกว้าง 5 ฟุต สูง 7 ฟุต	
	พระธาตุกุดจอก สร้างในลักษณะปราสาท ภาย ในพระธาตุสามารถเข้าไปนมัสการพระพุทธรูปได้ ตั้งอยู่ตำบลบ้านยาง อำเภอเกษตรสมบูรณ์	
	กู๋แดง เป็นเจดีย์ที่ปัจจุบันเหลือเพียงฐาน สร้าง ในสมัยขอม ตั้งอยู่ในอำเภอบ้านเขว้า	
	บริเวณบันไดทั้ง 4 ด้าน ประดับด้วยลวดลาย แกะสลักภาพพระกฤษณะประลองกำลังกับช้าง อย่างสวยงาม	

ภาพ	คำบรรยายโบราณสถาน	หมายเหตุ
	พระธาตุหนองสามหมื่น เป็นพระธาตุที่ยังคงรูป ลักษณะสมบูรณ์ บริเวณบันไดขึ้นทั้ง 4 ด้าน มี พระพุทธรูปประทับยืนปางลีลา และปางรำพึง ประดับ ตั้งอยู่ในอำเภอกุฉินารายณ์	
แนวทางในการอนุรักษ์โบราณสถาน	แนวทางในการอนุรักษ์โบราณสถาน	
1. ไม่ขุดขีด แหล่งโบราณสถาน	1. ไม่ขุดขีด แหล่งโบราณสถาน	
2. ไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งปฏิกูลบริเวณ แหล่งโบราณสถาน	2. ไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งปฏิกูลบริเวณแหล่งโบราณ สถาน	

ภาพ	คำบรรยายโบราณสถาน	หมายเหตุ
3. ไม่ปลูกสร้างอาคาร รุกล้ำบริเวณแหล่งโบราณสถาน	3. ไม่ปลูกสร้างอาคาร รุกล้ำบริเวณแหล่งโบราณสถาน	
4. ไม่นำเอาส่วนประกอบของโบราณสถานเป็นของส่วนตัว	4. ไม่นำเอาส่วนประกอบของโบราณสถานเป็นของส่วนตัว	
5. ไม่ซ่อมแซมโบราณสถาน โดยพลการ ควรแจ้งให้กรมศิลปากรทราบ	5. ไม่ซ่อมแซมโบราณสถาน โดยพลการ ควรแจ้งให้กรมศิลปากรทราบ	
6. ช่วยกันสอดส่อง บุคคลที่ไม่ประสงค์ดีต่อประสงค์คือโบราณสถาน และควรแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบ	6. ช่วยกันสอดส่อง บุคคลที่ไม่ประสงค์ดีต่อโบราณสถาน และควรแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบ	

โบราณสถานในจังหวัดชัยภูมิ

โดย นายวิเชษฐ พุทธรักษ์

ปรางค์กู่

เป็นโบราณสถานเก่าแก่ ก่อสร้างด้วยศิลาแลงสันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในสมัยเดียวกับปราสาทหินพิมาย หรือราวพุทธศตวรรษที่ 17 ตรงกับสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 ภายในองค์พระปรางค์ประดิษฐานพระพุทธรูปสมัยทวารวดี มีการแกะสลักลวดลายหน้าบรร และบันไดทางขึ้นด้วยลวดลายที่สวยงาม และเมื่อวันเพ็ญเดือน 5 ของทุกปี ทางจังหวัดจะจัดงานเทศกาลสงกรานต์พระในองค์พระปรางค์

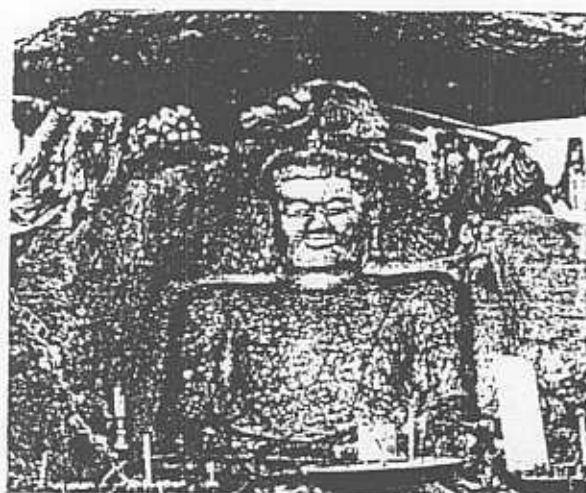
ปรางค์กู่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองชัยภูมิ ห่างจากศาลากลางจังหวัดประมาณ 2 กิโลเมตร ไปตามถนนบรรณาการ

กู่แดง

เป็นโบราณสถานแบบขอมอีกแห่งหนึ่ง เป็นอาคารหลังเดียว ปัจจุบันคงเหลือเพียงฐานรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสย่อมุม ก่อสูงด้วยศิลาแลง มีร่องรอยบันไดทางขึ้นทั้ง 4 ด้าน และยังพบทับหลัง ซึ่งตกอยู่ที่พื้นด้านทิศตะวันออกเป็นภาพพระกฤษณะประลองกำลังกับช้างทางด้านเหนือ วัดได้ดัดแปลงโดยสร้างพระพุทธรูปประทับนั่ง และสร้างบันไดกรอบอาคารเดิม จากการตรวจสอบทราบว่าสร้างขึ้นราวพุทธศตวรรษที่ 12 ตรงกับศิลปะเขมรแบบบาปวน

ตั้งอยู่ที่บ้านกุดยาง ตำบลตลาดแร้ง ห่างจากที่ว่าการอำเภอบ้านเขว้า 5 กิโลเมตร

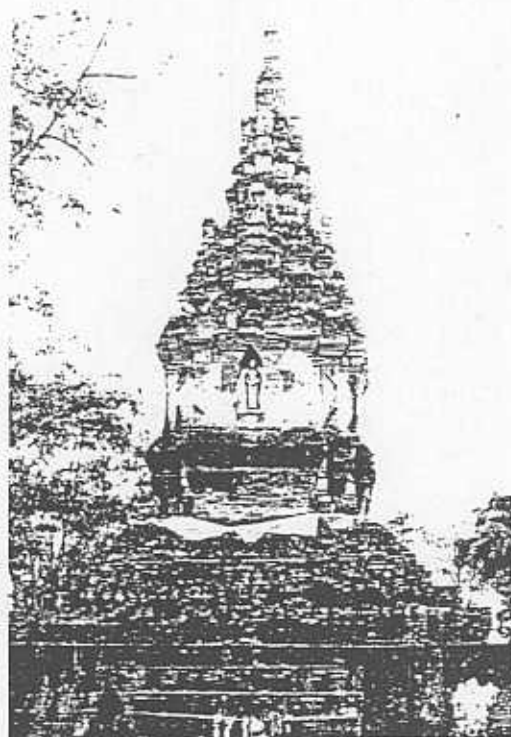
ภาพพระ

มีลักษณะเป็นภูเขาเตี้ยๆ มีพระพุทธรูปองค์ใหญ่ประดิษฐานอยู่ เป็นพระพุทธรูปที่เป็นปูนปั้นสถาน พบเมื่อสมัยพระยาภักดีชุมพล ชาวบ้านขนานนามว่า "พระเจ้าองค์ตื้อ" เพื่อให้สอดคล้องกับพระพุทธรูปองค์ตื้อ ณ นครเวียงจันทน์ ประเทศลาว พระเจ้าองค์ตื้อมีลักษณะเป็นพระพุทธรูปสลักหิน นั่งขัดสมาธิเพชร หน้าตักกว้าง 5 ฟุต สูง 7 ฟุต

อยู่ในเขตบ้านนาวัง ตำบลนาเลี้ยว อำเภอเมือง ห่างจากศาลากลางจังหวัดไปทางถนนสายชัยภูมิ-แก่งคร้อ 19 กิโลเมตร

พระธาตุหนองสามหมื่น

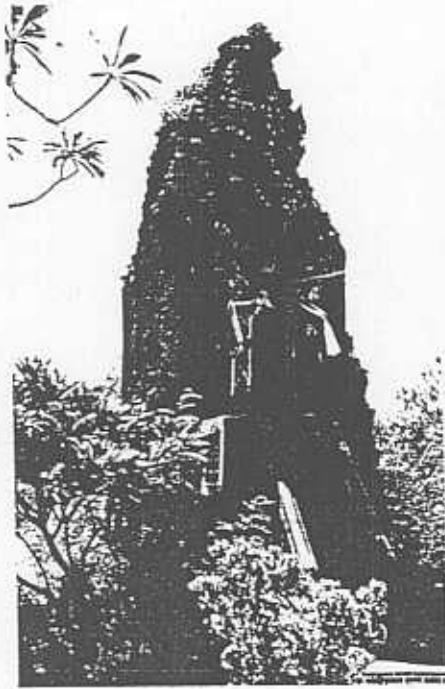
จากการศึกษาพระธาตุหนองสามหมื่นสันนิษฐานว่าสร้างขึ้นราวพุทธศตวรรษที่ 21-22 ในสมัยพระไชยเชษฐาธิราช แห่งราชอาณาจักรลาว หรือสมัยเดียวกับพระธาตุพนม จังหวัดนครพนม มีลักษณะเป็นเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสอง ก่อด้วยศิลาแลง ตั้งอยู่บนฐานสี่เหลี่ยมจัตุรัสกว้าง 32 เมตร สูง 45 เมตร มีบันไดทางขึ้นทั้ง 4 ด้าน เหนือฐานเขียนเป็นฐานบัวคว่ำบัวหงายรองรับองค์พระธาตุ มีซุ้มทั้ง 4 ทิศ ประดิษฐานพระพุทธรูปปางรำพึง และปางลีลา ภายในองค์พระธาตุบรรจุพระบรมสารีริกธาตุขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า สภาพองค์พระธาตุยังสมบูรณ์

นอกจากนี้บริเวณพื้นที่ตั้งพระธาตุหนองสามหมื่นแต่เดิมเคยเป็นเมืองโบราณสมัยทวารวดีดังจะเห็นได้จากร่องรอยของคูน้ำ คันดิน และโคกเนิน โบราณสถานหลายแห่ง ภายในและ

ภายนอกคูเมืองพบโบราณวัตถุหลายชิ้น เช่นใบเสมาหินทราย บางแผ่นบันทึกอักษรปัลลวะ ภาษาสันสกฤต อายุราวพุทธศตวรรษที่ ๑๒ - ๑๔ และยังพบประติมากรรมรูปเคารพอีก ๒ ชิ้น

พระธาตุนองสามหมื่น อยู่ที่บ้านแก้ง ตำบลบ้านแก้ง อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ ๒๕ กิโลเมตร

พระธาตุกุดจอก

เป็นพระธาตุที่สร้างแปลกกว่าพระธาตุทั่วไป เพราะสร้างเป็นแบบพระปรางค์ภายในพระธาตุประดิษฐานพระพุทธรูปยุคขอม พุทธศาสนิกชนเข้าไปมนัสการข้างในองค์พระธาตุได้ใกล้พระธาตุกุดจอก มีพระธาตุประดิษฐานอีกสามองค์ เล็กกรองลงมา จากองค์พระธาตุกุดจอก พระธาตุบางองค์ได้พังบ้างแล้วสันนิษฐานว่าสร้างในสมัยเดียวกับพระธาตุพระพนม จังหวัดนครพนม ทางวัดจัดงานฉลองทุกขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๕

ประดิษฐาน อยู่ในตำบลบ้านยาง ห่างจากที่ว่าการอำเภอเกษตรสมบูรณ์ประมาณ ๓ กิโลเมตร ไปตามเส้นทางเกษตรสมบูรณ์ถึงหนองบัวแดง

วิธีการจัดการอนุรักษ์โบราณสถานที่สำคัญในจังหวัดชัยภูมิพอสรุปได้ดังนี้

๑. ไม่ขุดขีดแหล่งโบราณสถาน
๒. ไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งปฏิกูลบริเวณแหล่งโบราณสถาน
๓. ไม่ปลูกสร้างอาคารรุกล้ำบริเวณแหล่งโบราณสถาน
๔. ไม่นำเอาส่วนประกอบของโบราณสถานเป็นของส่วนตัว
๕. ไม่ซ่อมแซมโบราณสถานโดยพลการ ควรแจ้งกรมศิลปากร
๖. ช่วยกันสอดส่องบุคคลที่ไม่ประสงค์ดีต่อโบราณสถานและควรแจ้งให้เจ้า

หน้าที่ตำรวจทราบ

แผนที่จังหวัดชัยภูมิแสดงที่ตั้งอำเภอ

มีชื่อโบราณสถานใดบ้างในเนื้อร้อง เพลงมาร์ชชัยภูมิ

ปรางค์กู่ ภูพระ

นักเรียนทราบหรือไม่ว่า ในอำเภอที่โรงเรียนของเรา
ตั้งอยู่นี้ มีโบราณสถานหรือไม่ ถ้ามีชื่อว่าอย่างไร ตั้ง
อยู่บริเวณใด

โบราณสถานใดที่ถือได้ว่าเป็นสถานที่เชิดหน้าชูตา
ของจังหวัดชัยภูมิ

ปรางค์กู่

นักเรียนจะช่วยทำนุ บำรุง โบราณสถานในจังหวัด
ชัยภูมิได้ด้วยวิธีใดบ้าง

โบราณสถานในจังหวัดชัยภูมิที่มีประวัติเก่าแก่ที่สุด
ได้แก่แหล่งโบราณสถานใด

ภูแดง

จากแนวทางการอนุรักษ์ในเนื้อหา นักเรียนคิดว่า
เป็นการเพียงพอหรือไม่ ควรมีการกระทำอย่างไรเพิ่ม
เติม